

**KOKOELMAKARTAN KOKOELMIEN
KUVAILUFORMAATTI**

Ohjeet ja esimerkkejä

23.11.2009

LUKIJALLE

Kokoelmakarttatyön tavoitteena on parantaa Suomen tieteellisten kirjastojen aineistojen saatavuutta ja kattavuutta kansallisesti siten, että lopputuotteena on osallistuvien kirjastojen kokoelmien kuvailutiedot sisältävä tietokanta. Samalla kokoelmakarttatyö kehittää kokoelmatietojen haettavuutta ja valtakunnallista käytettävyyttä. Kuvailuformaatin avulla kirjastojen on helppo ja nopea toteuttaa yhteismitallinen kokoelmien kuvailu sekä tallentaa kuvailunsa Dspace -tallennusalueelle. Formaatti noudattaa soveltaen Dublin Core Collection Description –sovellusprofiilia, sillä kansallisesti on haluttu sitoutua pääpiirteittäin kansainväliseen formaattiin kuvailujen vaihdettavuuden turvaamiseksi.

Yksittäiselle kirjastolle Kokoelmakartta tarjoaa apuvälineen hallita kokoelmiaan ja päivittää kokoelmien kuvailujen tietoja. Se on myös väline tiedon siirtämisessä omien kokoelmien koostumisesta kirjaston sisällä. Tieteellisten kirjastojen verkolle kokoelmien kartta tarjoaa kanavan löytää syvyydeltään eritasoisia kokoelmia eri aloilta sekä auttaa erilaisten erikoiskokoelmien saavutettavuudessa. Kokoelmakarttaa voidaan myös käyttää hankinnan apuvälineenä silloin, kun hankittavaksi toivottu materiaali ei ole oman kirjaston kokoelmapolitiikan mukainen tai on mietittävä hankintojen suhdetta määrärahoihin.

Formaatin kehitys siirtyi vuoden 2008 alusta lähtien Varastokirjaston koordinoimalle kirjastojen muodostamalle vapaaehtoiselle konsortiolle, joka valitsi keskuudestaan neuvoa antavan ohjausryhmän. Vuosien 2003 – 2007 välisenä aikana formaattia kehitettiin Suomen yliopistokirjastojen neuvoston koordinoimana hankkeena, jota Opetusministeriö rahoitti.

Formaatti, jonka liitteenä ovat aihealuekoodit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä Conspectus tasokoodien selitykset, on vapaasti ladattavissa osoitteessa www.nrl.fi/kokoelmakartta/opasteet.

Formaatin sisällysluetteloon on kentän nimen eteen lisätty merkintä * niiden kenttien kohdalle, joita on pakko käyttää voidakseen tallentaa kokoelman kuvailu

Kokoelmakarttaan. Kirjastojen suositellaan käyttävän kokoelmien kuvailussa myös muita kuin pakollisia kenttiä.

Kokoelmien kuvailutyö voidaan aloittaa jakamalla se vaiheisiin seuraavan esimerkin mukaisesti. Tehtävä 1 on tutustua kenttään Kokoelmatunnus, joka koostuu useasta eri elementistä. ISIL-tunnus ja erotimerkki ovat kaikissa kuvailuissa samat, mutta paikallisen kokoelmatunnuksen määrittäminen on kirjaston itse päätettävä. Käytettävissä on 16 merkkiä ja kokoelman nimen tulee olla ainutkertainen, joten hyvin suunniteltu nimeämishierarkia on tärkeä ja auttaa myös hakujen tekijää. Tehtävä 2 on päättää kuvailtavan kokoelman nimi sekä se käytetäänkö/tarvitaanko kokoelmalle vaihtoehtoista nimeä. Mikäli kokoelman muodostaa yksi aihealue, sitä voi käyttää kokoelman nimenä. Tehtävä 3 on tiivistelmän sisältö, johon vaikuttaa päätös siitä, käytetäänkö kuvailussa vain pakollisia kenttiä vai hyödynnetäänkö formaatin tarjoamia kenttiä laajemmin. Tehtävä 4 on päättää mistä tietolähteestä pakollisiin kenttiin kuuluvan Laajuus –kentän tiedot saadaan, käytetäänkö hyllyarviointia vai tietokantakyselyitä tai kenties jotakin muuta menetelmää. Tehtävä 5 on määrittää kuvailtavan kokoelman aihealue tai aihealueet. Formaatti suosittelee käyttämään koodia 00 Monialaiset, mikäli kuvailtava kokoelma sisältää enemmän kuin kolme aihealuetta ja tarkentamaan kuvailua asiasanoilla. Käytössä olevat aihealueet löytyvät tämän formaatin liitteistä. Nämä muutamat esimerkit auttanevat kokoelmien kuvailua tekevää henkilöä pääsemään alkuun formaatin käytössä.

Apuvälineitä kokoelmien kuvailuun löytyy Kokoelmakartan kotisivuilta osoitteesta <http://www.varastokirjasto.fi/kokoelmakartta/>. Kirjastot.fi sivustolla on Kokoelmakartta keskustelufoorumi, johon rekisteröitynyt käyttäjä voi avata keskustelun tai lähettää viestejä olemassa oleviin keskusteluihin. Ohje rekisteröitymiseen löytyy sivustolta. Rekisteröitynyt käyttäjä voi tilata keskustelujen viestit omaan sähköpostiosoitteeseensa. Rekisteröitymätön henkilö voi lukea foorumilla olevia viestejä.

Dublin Core formaatin osoite:

<http://dublincore.org/groups/collections/collection-application-profile/#coldctype1>

SISÄLLYSLUETTELO

PERUSTIEDOT.....	6
1. *KIRJASTON NIMI (NAME OF A LIBRARY)	6
2. *KOKOELMATUNNUS ISCI (COLLECTION IDENTIFIER).....	6
3. *NIMI (TITLE).....	8
4. VAIHTOEHTOINEN NIMI (ALTERNATIVE TITLE).....	9
5. *TIIVISTELMÄ (DESCRIPTION)	9
LAAJUUS	10
6. *LAAJUUS (SIZE).....	10
7. LAAJUUS AJANJAKSOITTAIN.....	11
KIELI JA MUOTO	11
8. KIELI (LANGUAGE).....	11
9. KOKOELMATYYPPI (COLLECTION TYPE)	12
10. TALLENNUSMUOTO (FORMAT).....	12
OIKEUDET	13
11. OIKEUDET (RIGHTS)	13
12. KÄYTTÖOIKEUDET JA KÄYTETTÄVYYS (ACCESS RIGHTS)	13
KARTUNTA	14
13. KARTUNTATAPA (ACCRUAL METHOD).....	14
14. KARTUNTATIHEYS (ACCRUAL PERIODICITY).....	14
15. KARTUNNAN TILA (ACCRUAL POLICY).....	14
ALKUPERÄ JA KOHDERYHMÄ	15
16. ALKUPERÄ JA HISTORIA (CUSTODIAL HISTORY)	15
17. (ERITYINEN) KOHDERYHMÄ (AUDIENCE)	15
AIHE JA SISÄLTÖ	16
18. *AIHEALUE (SUBJECT - SUBJECT FIELD OF COLLECTION MAP)	16
19. ASIASANAT (SUBJECT - THESAURI).....	17
20. LUOKITUS (SUBJECT - CLASSIFICATION)	17
KATTAVUUS	18
21. ALUEELLINEN KATTAVUUS (SPATIAL COVERAGE).....	18
22. AJALLINEN KATTAVUUS (TEMPORAL COVERAGE)	19
KARTUNTA-AIKA	19
23. KARTUNTA-AIKA (ACCUMULATION DATE RANGE).....	19

24.	TIETOSISÄLTÖJEN LUOMISAIKA (CONTENTS DATE RANGE)	20
	TOIMIJIAT	20
25.	KOKOAJA (COLLECTOR)	20
26.	OMISTAJA (OWNER)	21
	SIJAINTI JA SAAVUTETTAVUUS	21
27.	SIJAINTI (IS LOCATED AT)	21
28.	SAAVUTETTAVUUS (IS ACCESSED VIA) ELEKTRONINEN AINEISTO	21
29.	LUETTELO / MUU KUVAILU (CATALOGUE OR COLLECTION DESCRIPTION).....	22
	SUHDE MUIHIN KOKOELMIIN	22
30.	ALAKOKOELMA (SUBCOLLECTION).....	22
31.	YLÄKOKOELMA (SUPERCOLLECTION)	22
32.	LIITTYY KOKOELMAAN (ASSOCIATED COLLECTION)	23
	MUUT KOKOELMAA KOSKEVAT TIEDOT	23
33.	KOKOELMAA KOSKEVA JULKAISU (ASSOCIATED PUBLICATION)	23
34.	VAHVUUDET (COMPLETENESS).....	24
35.	VAHVUUSTASO NYKYINEN TILANNE (CONSPECTUS PRESENT LEVEL)	24
36.	VAHVUUSTASO TAVOITE TILA (CONSPECTUS GOAL LEVEL).....	25
37.	HUOMAUTUKSET (NOTES)	25
	 LIITTEET	 27
	LIITE 1 AIHEALUEKODIT	27
	LIITE 2 OMRÅDEN PÅ SVENSKA.....	29
	LIITE 3 SUBJECTS IN ENGLISH.....	31
	LIITE 4 NUMEERISTEN CONSPECTUS TASOKOODIEN, KOKOELMAN SYVYYSINDIKAATTORIEN SELITYKSET	33

PERUSTIEDOT

1. *Kirjaston nimi (Name of a library)

Pakollisuus: **pakollinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelman omistavan kirjaston nimi
Kirjaston nimen merkkimäärä on rajoittamaton.
Kirjasto voi halutessaan kirjoittaa nimen usealla kielellä toistamalla kenttää.

2. *Kokoelmatunnus ISCI (Collection Identifier)

Pakollisuus: **pakollinen kenttä**
Merkkimäärä: **ISCI-tunnus** enimmäispituus on 32 merkkiä
ISIL-tunnus 16 merkkiä
erotinmerkki 1 merkki (:)
paikallinen kokoelmatunnus enimmäispituus 15 merkkiä.
Toistettavuus: ei toisteta

Tunniste, joka identifioi kuvailtavan kokoelman yksiselitteisesti. Kokoelmatunnuksen muodostaminen esitellään seuraavaksi vaihe vaiheelta esimerkein varustettuna.

ISCI-tunnus

Kokoelmakartan kokoelmatunnus noudattaa kansainvälistä standardia **ISCI**.
ISCI-tunnus koostuu **ISIL-tunnuksesta**, **erotinmerkistä** sekä **paikallisesta kokoelman tunnuksesta**:

ESIM. FI-Hb:15Kasvitiede

ISIL-tunnus

ISIL-tunnus on kirjastojen ja vastaavien organisaatioiden kansainvälinen standarditunniste.
ISIL-tunnus muodostuu maatunnuksesta FI, väliviivasta sekä kansallisesta kirjastotunnuksesta (ks. http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/linna/linda_kstotunnukset.html#s).

ISIL-tunnuksissa ei voi olla kirjaimia å, ä ja ö. Ne muutetaan a-kirjaimiksi ja o-kirjaimiksi.

ESIM. FI-Hs
FI-H3
FI-Y
FI-A
FI-Ah
FI-Hmtah

Erotinmerkki

Erotinmerkiksi ISIL-tunnuksen ja paikallisen kokoelmatunnuksen välille merkitään **kaksoispiste [:]**.

ESIM. FI-H3:Osak
FI-Vaz:80

Paikallinen kokoelmatunnus

Kirjastotunnuksen jatkona kullekin erilliselle kokoelmalle annettavan tunnuksen tulee olla ainutkertainen. Tämä paikallinen kokoelmatunnus on kirjaston päätettävissä.

Paikallinen kokoelmatunnus saa sisältää peruslatinalaisia kirjaimia (ei skandinaavisia merkkejä) sekä numeroita [a... z], [A... Z], [0... 9]. Ohjelma tulkitsee isot ja pienet kirjaimet samanarvoisiksi. Paikallisessa kokoelmatunnuksessa **ei saa olla kaksoispistettä [:]**, sen sijaan **piste saa olla**. Paikallisessa kokoelmatunnuksessa on **sallittua käyttää pisteellistä UDK-lukua**.

Paikallisiin kokoelmatunnuksiin kannattaa sisällyttää hierarkiaa, jotta kokoelmatunnuksen sopivasti katkaisemalla voi tehdä laajan haun.

Suosittelavaa on muodostaa alanmukaisten kokoelmien tunnus niin, että kaksoispistettä seuraa Kokoelmakartan aihealuekoodi mahdollisina tarkennuksineen.

ESIM. FI-Hb:15Eläintiede
FI-Vaz:75-UDK657.3/.4

Useista eri sijainneista ja/tai aineistotyypeistä kootun virtuaalisen kokoelman paikallinen kokoelmatunnus voisi olla pelkkä kokoelmakartan aihealuekoodi.

ESIM. FI-Z:69
FI-Vaz:80

Usean aihealuekoodin muodostaessa kokoelman voidaan aihealueiden välissä käyttää +-merkkiä.

ESIM. FI-Vaz:55+57

Jos kokoelman aiheen ilmaisemiseen tarvitaan enemmän kuin kolme aihealuekoodia, käytetään aihealuetta 00 (monialaiset) ja sen jäljessä selittävää ilmaisua.

ESIM. FI-Vaz:00HU
FI-Y:00Yhteisk,yl.

3. *Nimi (Title)

Pakollisuus: **pakollinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Kokoelman nimi.

Kokoelmille on vahvistettava tai luotava oma nimi. Digitaalisen kokoelman nimi annetaan sellaisena kuin verkossa. Oikeinkirjoituksessa ja välimerkityksessä noudatetaan Suomalaisia luettelointisääntöjä. Merkkimäärä on rajoittamaton. Kokoelman nimen tulisi olla asiakaslähtöinen.

ESIM. Väitöskirjat

Yhden aihealueen muodostaessa kokoelman suositeltava nimi voisi olla pelkkä aihealueen nimi ilman kokoelmasanaa.

ESIM. Oikeus. Lainsäädäntö (~ aihealueryhmän nimi).

Erikoiskokoelman nimessä kokoelmasana voisi olla.

ESIM. Kakola-kokoelma

Kokoelman nimen ei tarvitse sisältää organisaation nimeä, kun se näkyy muista tiedoista.

ESIM. Kielitiede (EI: Oulun yliopiston kirjasto. Kielitiede EIKÄ Oulun yliopiston kielitieteen kokoelma).

Kokoelmien hierarkkisuus ilmaistaan alakokoelma- ja yläkokoelmakenttien avulla.

4. Vaihtoehtoinen nimi (Alternative Title)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelman nimen vaihtoehtoinen tai korvaava muoto.

Toinen nimi, jolla kokoelma tunnetaan, esim. toisenkielinen nimi tai nimen lyhenne. On suositeltavaa kertoa kokoelman nimi myös toisella kotimaisella kielellä. Kansainvälisesti merkittävästä kokoelmasta kerrotaan myös englanninkielinen nimi.

ESIM. Rätt. Lagstiftning
ESIM. Law. Jurisprudence

5. *Tiivistelmä (Description)

Pakollisuus: **pakollinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Kokoelman sisällön kuvaus.

Tiivistelmä kertoo olennaisia asioita kokoelmasta vapaamuotoisesti ja ymmärrettävästi. Tekstillä ei ole ohjeellista pituutta. Kansainvälisesti merkittävästä kokoelmasta kerrotaan tiivistelmä myös englanniksi.

Tiivistelmästä tulee ilmetä kokoelman hyödyllisyys asiakkaan kannalta. Myös kokoelman sisältöä kannattaa kuvata tiivistelmässä, jos se ei riittävästi ilmene pakollisesta aihealuekoodista ja jos kuvailussa ei ole käytetty vapaaehtoisia asiasana- ja luokituskenttiä.

ESIM. Perusteellinen kuvaus:

Psykologian pääkokoelma sijaitsee pääkirjastossa, jossa painettu yleiskokoelma koostuu noin 7200 nimekkeestä monografioita ja 11 nimekkeestä tilattuja aikakauslehtiä (maaliskuu 2007).

Psykologian kirjoista noin 69 % on englanninkielisiä. Kirjakokoelmasta lähes 1/3 on painettu 1980-luvulla. Kokoelman käytöstä sen sijaan melkein 1/3 kohdistui 1990- tai 2000-luvulla julkaistuun aineistoon (maaliskuu 2007).

Psykologian kirjakokoelmasta noin 2/3 käsittelee psykologian erikoisaloja ja 1/3 yleistä psykologiaa. Kehitys- ja lapsipsykologiaa käsittelee noin 1/5 kirjoista.

Psykologian e-kokoelma koostuu noin 500 sähkökirjasta, noin 600 verkkolehdestä ja 7 tietokannasta (helmikuu 2008). Viisi käytetyintä psykologian verkkolehteä (vuonna 2007) olivat Journal of Personality &

Social Psychology, Developmental Psychology, American psychologist, Journal of Applied Psychology ja Journal of Consulting & Clinical Psychology.

Psykologian kokoelmasta on tehty siirtoja mm. terveystieteisiin ja työelämän tutkimukseen. Kokoelman puolella välissä oleva karsinta on tarkoitus saattaa loppuun vuonna 2008. Psykologian kokoelmaa kartutetaan tutkimustasolla e-aineistoa priorisoiden.

ESIM. Erikoiskokoelman kuvaus:

Suomen suurin kokonaisuutena säilytetty koulukirjasto sisältää monilla eri kielillä kirjoitettua kaikkien alojen kirjallisuutta 1500-luvulta 1970-luvun alkuun. Kokoelmaan sisältyy harvinaiskirjoja, vanhaa kirjallisuutta, tieteellisiä sarjoja, väitöskirjoja, aikakaus- ja sanomalehtiä sekä suuri määrä erilaisia pienpainatteita.

LAAJUUS

6. *Laajuus (Size)

Pakollisuus:	pakollinen kenttä
Merkkimäärä:	rajoittamaton
Toistettavuus:	kenttää ei toisteta

Kokoelman koko.

Kokoelmista, myös verkkokokoelmista, ilmoitetaan ensisijaisesti nimekkeiden määrä ja toissijaisesti niteiden määrä, hyllymetrien määrä ilmoitetaan siinä tapauksessa, että em. tietoja ei ole käytettävissä.

Äänitekokoelmista ilmoitetaan nimekkeiden määrä, säilytysyksikköjen määrä tai äänitteiden kokonaiskesto.

Kaikista kokoelmista, joita vielä kartutetaan, ilmoitetaan edellä olevien tietojen lisäksi tiedon ilmoittamisvuosi/päivämäärä.

Käytettäessä tarkkoja lukuja on perässä syytä ilmoittaa suluissa päivämäärä, jolloin merkintä on tehty. Lyhenteitä ei käytetä.

Kirjasto voi ilmoittaa kokoelman sisältämien erilaisten aineistotyyppien laajuuden tallentamalla ne puolipisteellä erotettuna samaan kenttään.

Laajuuden yksiköt: nimekettä / nidettä / hyllymetriä / tiedostoa / tavua / dokumenttia / säilytysyksikköä / tuntia.

ESIM. n. 50 000 nidettä
2479 nimekettä (4.9.2006)
55 hyllymetriä lehtiä; n. 450 tuntia äänikirjoja

7. Laajuus ajanjaksoittain

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää ei toisteta

Kokoelman koko ajanjaksoittain esitettynä.

Kenttä koskee lähinnä monografioita. Kokoelman laajuus (ks. laajuuskenttä) sovittuihin ajanjaksoihin ryhmiteltynä. Laajuus voidaan ilmoittaa myös prosenttiosuuksina kokonaisuudesta (varsinkin jos hankinta on päättynyt??)

Kirjastojen toivotaan käyttävän alla olevan mukaista vuosijaottelua.

Vuosijaottelut tallennetaan samaan kenttään puolipisteellä (;) erotettuna.

Vuosikategoriat ja yksiköt:

<i>/1899</i>	<i>1900/1949</i>	<i>1950/1959</i>	<i>1960/1969</i>	<i>1970/1979</i>
<i>1980/1989</i>	<i>1990/1994</i>	<i>1995/1999</i>	<i>2000/2004</i>	<i>2005/2009</i>
<i>2010/2014</i>	<i>2015/</i>	<i>Yhteensä:</i>		

ESIM. 1960/1969: 1200 nimekettä; 1970/1979: 612 nimekettä; 1980/1989: 823 nimekettä; 1990/1994: 1200 nimekettä; 1995/1999: 835 nimekettä; 2000/2004: 300 nimekettä; 2005/2009: 72 nimekettä; Yhteensä: 5042 nimekettä

ESIM. 1970/1979: 2 %; 1980/1989: 10 %; 1990/1994: 40 %; 1995/1999: 33 %; 2000/2004: 10 %; 2005/2009: 5 %; Yhteensä: 100 %

Tässä kentässä voi ilmoittaa vapaamuotoisesti 1800-luvulla ilmestyneen aineiston tarkemman jakautumisen eri vuosikymmenille.

KIELI JA MUOTO

8. Kieli (Language)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää ei toisteta

Kokoelman dokumenttien kieli.

Kenttää käytetään erityisesti silloin, kun kokoelma on kokonaan tai pääosin tietynkielistä tai kun kokoelmaan sisältyy harvinaisella kielellä (esim. vietnamin kielellä) kirjoitettua / puhuttua aineistoa niin paljon, että sillä on merkitystä tiedonhakijalle.

Käytetään SFS-ISO 639 standardin mukaisia kielikoodeja, jotka ovat samat kuin Marc-formaatissa käytettävät.

ESIM. rus

Kieliryhmät (esim. slaavilaiset kielet) voidaan ilmoittaa joko luettelemalla kaikkien ko. ryhmään kuuluvien kielten koodit, jolloin ne merkitään peräkkäin puolipisteellä (;) erotettuna , tai jättämällä kielikoodit pois ja ilmoittamalla kieliryhmä tai kielialue tiivistelmässä (esim. Aasian ja Afrikan kielet) ja/tai asiasanoin.

ESIM. pol; slo; cze

Halutessaan kirjasto voi ilmoittaa kokoelman jakautuman prosentteina eri kielille kielikoodin perässä puolipistein (;) erotettuna.

ESIM. rus 50 %; eng 35 %; ger 10 %; cze 5%

9. Kokoelmatyyppi (Collection Type)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelmatyyppi kertoo kokoelman lajin.

Jaottelu sen mukaan mitä aisteja ja/tai tulkinnallisia taitoja käytetään. Suositellaan valittavaksi kaikki ne tyypit, joita kokoelma sisältää.

Fraaseja suomenkielisinä:

teksti / data (tietokanta tms.) / kuva yleensä / liikkuva kuva / vuorovaikutteinen / esine / tietokoneohjelma / ääni / kartta / nuottijulkaisu / moniviestin / määrittelemätön /

Kokoelmat ovat hyvin usein kokoelmatyypiltään tekstiä, näin myös e-kirjat ja e-lehdet.

10. Tallennusmuoto (Format)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton

Toistettavuus: ei toisteta

Tiedot ilmoitetaan vapaamuotoisesti. Kenttää käytetään silloin, kun halutaan tuoda esille kokoelman formaatti.

Formaatilla voi olla merkitystä käyttäjälle esimerkiksi tarve käyttää jotakin tietokoneohjelmaa kyetäkseen käyttämään aineistoa.

ESIM. pdf
ESIM. XML

OIKEUDET

11. Oikeudet (Rights)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Kokoelmaa koskevat oikeudet.
Tekijänoikeudet ilmaistaan tässä.
Koskee yleensä elektronisiin aineistoihin liittyviä oikeuksia.
Kenttää käytetään vain erikoistapauksissa.

ESIM. Tekijällä on oikeus muuttaa aineistoa.
Tekijänoikeus Jyväskylän yliopistolla.
Von Wright aineisto digitoituna, tekijänoikeus perikunnalla.

12. Käyttöoikeudet ja käytettävyys (Access Rights)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelman käyttöoikeudet ja käyttöä koskevat rajoitukset.
Käyttöoikeus ja käytön rajoitukset ilmaistaan fraasein.

Fraaseja suomenkielisinä: Vapaasti käytettävissä / Lisenssinvarainen käyttö / Lainataan / Vain yölainaksi / Ei kotilainaan / Vain erikoisluvalla

Tiivistelmässä voidaan mainita kokoelman osien käyttöoikeuksista ja käytettävyydestä ja tässä kentässä käytetään kaikkia niitä fraaseja, jotka koskevat kokoelmaa.

KARTUNTA

13. Kartuntatapa (Accrual Method)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	rajoittamaton
Toistettavuus:	kenttää voidaan toistaa

Miten hankittu?

Fraaseja suomenkielisinä: ostot / lahjoitukset / siirrot / vaihdot / oma tuotanto (myös digitoitu)

Pääasiallinen kartuntatapa ilmoitetaan.

14. Kartuntatiheys (Accrual Periodicity)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	rajoittamaton
Toistettavuus:	ei toisteta

Millä tiheydellä?

Koskee digitaalisia kokoelmia. Ilmoitetaan, jos merkitystä kokoelman käytettävyyden kannalta.

ESIM. Päivitetään 2 kertaa vuodessa

15. Kartunnan tila (Accrual Policy)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	tieto on valittavissa valikossa

Toistettavuus: ei toisteta

Kokoelman kartunnan tila.

Kartunnan tila: jatkuva / täydentyvä / ei tietoa / päätynyt.

Tallennusalustalla fraasit vain englanninkielisinä: Active / Partial / Passive / Closed

ALKUPERÄ JA KOHDERYHMÄ

16. Alkuperä ja historia (Custodial History)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**

Merkkimäärä: rajoittamaton

Toistettavuus: ei toisteta

Kokoelman omistusoikeuden ja säilytyksen muutokset. Käytetään yleensä erikoiskokoelmien kuvailun yhteydessä.

Kokoelman omistusoikeuden, hallinnan ja säilytyksen vaiheet, joilla on merkitystä kokoelman käytettävyyden kannalta.

17. (Erityinen) kohderyhmä (Audience)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**

Merkkimäärä: rajoittamaton

Toistettavuus: ei toisteta

Ryhmä, jolle kokoelma on suunnattu tai jolle se on hyödyllinen.

Mikäli kokoelmalla on erityinen kohderyhmä, esim. lapset, se voidaan mainita tässä.

AIHE JA SISÄLTÖ

18. *Aihealue (Subject - Subject Field of Collection Map)

Pakollisuus: **pakollinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelman sisällön kuvaus kokoelmakartan aihealueryhmiä käyttäen.

Kokoelma voi sisältää useamman kuin yhden aihealueryhmän aineistoa, joten kuvailussa voidaan ilmoittaa useita aihealueyrymiä.

Mikäli aihealueita on enemmän kuin 3, suositellaan käytettäväksi koodia 00 Monialaiset tai yleisluonteiset ja kuvailemaan sisältöä tarkemmin kentissä asiasanat, luokitus, vahvuudet tai huomautukset. Jos viimeksi mainittuja vapaaehtoisia kenttiä ei käytetä, kokoelman sisältöä kannattaa kuvata tiivistelmässä.

Aihealue tallennetaan käyttäen aihealuekoodia, kaksoispistettä (:), välilyöntiä sekä aihealueen sanallista muotoa.

ESIM. Humanistinen kokoelma sisältää aineistoa aihealueyryhmistä 02Filosofia, 85 Kielitiede. Kielet; 87 Kirjallisuudentutkimus. Kaunokirjallisuus.

Aihealueet: 02: Filosofia
85: Kielitiede. Kielet
87: Kirjallisuudentutkimus. Kaunokirjallisuus

ESIM. Humanistinen kokoelma sisältää aineistoa aihealueyryhmistä 02 Filosofia, 80 Viestintä. Informaatiotutkimus, 85 Kielitiede. Kielet, 87 Kirjallisuudentutkimus. Kaunokirjallisuus, 90 Taide. Taidehistoria.

Aihealue: 00: Monialaiset

Kokoelmakartan aihealueyryhmät ovat formaatin liitteenä suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä sekä hankkeen verkkosivuilla http://www.varastokirjasto.fi/kokoelmakartta/opasteet/Aihealueet_220205.pdf.

19. Asiasanat (Subject - Thesauri)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelman sisällön kuvaus valittuja asiasanastoja käyttäen.
Kirjasto ratkaisee itse, monellako asiasanalla ja kuinka laajoilla/suppeilla asiasanoilla kuvailee kokoelman sisältöä. Kokoelman painopisteet ilmaistaan asiasanoin.
Kenttää toistetaan, kun halutaan käyttää useita asiasanoja, ketjutusta ei käytetä.

Koska valtaosa kirjastoista käyttää YSA:a, sen käyttöä suositellaan erityisesti:
YSA (Yleinen Suomalainen Asiasanasto) <http://vesa.lib.helsinki.fi/ysa/index.html>
Allärs (Allmän tesaurus på svenska) <http://vesa.lib.helsinki.fi/allars/index.html>

Muita suositeltavia asiasanastoja:

MUSA (Musiikin asiasanasto) <http://vesa.lib.helsinki.fi/musa/index.html>
CILLA (Specialtesaurus för musik) <http://vesa.lib.helsinki.fi/musa/index.html>
Kaunokki (Kaunokirjallisuuden asiasanasto) <http://kaunokki.kirjastot.fi/>
Bella (Specialtesaurus för skönlitteratur) <http://kaunokki.kirjastot.fi/sv-FI/>
Agriforest/Agrofors (maatalous-, metsä-, elintarvike-, kotitalous-, kuluttaja- ja ympäristöalojen sanasto) <http://www-db.helsinki.fi/agri/agrisanasto/Welcome.html>
Kansainvälisiä asiasanastoja voi käyttää.
LCSH (Library of Congress Subject Headings). Erityisesti kansainvälisesti merkittävän kokoelman kuvailuun.
FinMeSH: <http://www.terkko.helsinki.fi/termix/>
MeSH (Medical Subject Headings) <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>
Merenkulun asiasanasto: <http://merisanasto.kyamk.fi/>
Geo –sanasto: <http://weppi.gtk.fi/geotieto/viitetiedot/Geosanasto.html>
Masa: Museoalan asiasanasto <http://www.nba.fi/fi/masaetusivu>
Kitu – Kirjallisuudentutkimuksen asiasanasto http://www.finlit.fi/kitu/opastus_kitu.htm

HUOM! Numeeriset ajanilmaukset kenttään Ajallinen kattavuus!

20. Luokitus (Subject - Classification)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelman sisällön aiheen kuvaus valittuja luokitusjärjestelmiä käyttäen.
Kirjasto ratkaisee itse, monellako luokannumerolla kuvailee kokoelman sisältöä.

Suosittelava luokitus:

Fennican UDK (kirja-aineiston luokituskaavio)

http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/fennica/fennica_udkkaavio.html

Sallittuja luokituksia:

UDK (Universella decimalklassifikationen) <http://www.hb.se/bhs/udk/>(termit

suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja espanjaksi)

UDC (Universal Decimal Classification) <http://www.udcc.org/outline/outline.htm> eli

UDK (Yleinen kymmenluokitus)

YKL - Yleisten kirjastojen luokitusjärjestelmä <http://ykl.kirjastot.fi/>

DDC (Dewey Decimal Classification)

LCC (Library of Congress Classification) <http://lcweb.loc.gov/catdir/cpso/lcco/lcco.html>

(epävirallinen) <http://geography.about.com/library/congress/blcc.htm?once=true&>

ACM Computing Classification System <http://www.acm.org/class/1998/>

AMS (American mathematical Society)

FDC (Forest Decimal Classification)

NLM (National Library of Medicine)

SAB (Sveriges Allmänna Biblioteksförning) <http://susning.nu/SAB-systemet>

Tilastokeskusluokitus (Tilastokeskuksen uusi tieteenalaluokitus)

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/tr09.pdf?lang=fi>

KATTAVUUS

21. Alueellinen kattavuus (Spatial Coverage)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	rajoittamaton
Toistettavuus:	ei toisteta

Kattavuustieto on tarpeen lähinnä erikoiskokeelmien ja muiden kuin yleiskokeelmien yhteydessä. Jos suinkin mahdollista, käytetään SFS-EN ISO 3166-1standardin mukaisia 2-merkkisiä maakoodeja, jotka ovat samat kuin Marc-formaatissa käytettävät.

ESIM. de, fi, fr, gb, se, su, us

Paikka tai alue, jota kokoelman dokumenttien sisältö koskee.

Alueellinen kattavuus viittaa fyysiseen alueeseen tai tilaan, joka voidaan määritellä paikan nimellä.

ESIM. EU-maat, Pohjoismaat, Venäjän Karjala.

22. Ajallinen kattavuus (Temporal Coverage)

Pakollisuus: vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Ajallinen kattavuus on ajanjakso, joka viittaa aikakauteen, jota dokumenttien sisältö käsittelee, ei siihen milloin dokumentit on julkaistu (tai luotu tai asetettu saataville). Kattavuustieto on tarpeen lähinnä erikoiskokoelmien ja muiden kuin yleiskokoelmien yhteydessä.

Kun on kyse tiettyä aikaa tai ajanjaksoa koskevasta kokoelmasta, ajankohdat (alkamis- ja päättymisaika) erotetaan toisistaan kauttaviivalla (vuosi/vuosi).

ESIM. 2001
1970/1989
1890/1916

HUOM! Aikakauden nimi sanallisesti esim. 1800-luku ja tarkka päivämäärä esim. (2001-09-11) ilmoitetaan tiivistelmässä tai huomautuksissa.

KARTUNTA-AIKA

23. Kartunta-aika (Accumulation Date Range)

Pakollisuus: vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Ajanjakso, jonka kuluessa tai josta lähtien, kokoelman dokumentit on kerätty. Jos kokoelma on perustettu 1984, kartunta-aika alkaa vuodesta 1984. Ajan tai ajanjakson merkintätapa kuten edellä. Erityisesti päättyneet kokoelmat, tai jos organisaatiossa on aloitettu uusi oppiaine jonakin vuonna.

ESIM.

<i>1984/</i>	<i>1888/1894</i>	<i>1684/1974</i>
--------------	------------------	------------------

24. Tietosisältöjen luomisaika (Contents Date Range)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Ajanjakso, jonka kuluessa dokumentit on tuotettu.

Ilmoitetaan dokumenttien varhaisin ja myöhäisin ilmestymisvuosi / luomisvuosi / käyttöön asettamisvuosi.

Ilmestymisvuodella tarkoitetaan kustannusvuotta, painovuotta tai julkaisuvuotta, ts. vuotta, joka julkaisun bibliografisessa kuvailussa tallennetaan kirjastotietokantaan. Ajankohdat erotetaan toisistaan kauttavivulla (vuosi/vuosi).

ESIM.

<i>1960/2004</i>	<i>n. 1500/1974</i>	<i>1500-luku</i>
------------------	---------------------	------------------

TOIMIJAT

25. Kokoaja (Collector)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Kokoelman kerännyt henkilö tai yhteisö.

Ilmoitetaan tärkeimmät kokoelman luojat ja kokoajat (ks. alkuperä ja historia –kenttä).

ESIM. Oskar Rancken 10 000 nidettä.

Kenttää käytetään erityisesti, kun kyse on erikoiskokoelmasta.

Mikäli kentässä on tietoa tallennettuna, se näkyy tallennusten uusimmissa viitteissä kokoelman nimen alla. Ilman tallennettua tietoa oleva kenttä näkyy em. listauksessa vain suluissa olevana päivämääränä. Päivämäärä on tallennuspäivä.

Huom! Mikäli erityistä kokoajaa ei ole, kenttään suositellaan tallentamaan kirjaston nimi.

26. Omistaja (Owner)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Henkilö tai yhteisö, jolla on kokoelman laillinen omistusoikeus.
Mainitaan, jos muu kuin kirjasto tai kehysorganisaatio (esim. yliopisto).

ESIM. erikoiskokoelmat, tallekokoelmat ym.

SIJAINTI JA SAAVUTETTAVUUS

27. Sijainti (Is Located At)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Fyysisen aineiston sijaintikirjasto ja paikanmerkki kirjastossa.
Kokoelman sijainti kirjastossa ilmaistaan.

ESIM. Suljettu varasto, 1. kerros
Hajallaan eri hyllyluokissa
Hajallaan eri yksiköissä

28. Saavutettavuus (Is Accessed Via) elektroninen aineisto

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Verkkoaineiston osoite Internetissä tai kirjasto, jolla on verkkoaineiston käyttöoikeus.
Koskee sekä lisenssiaineistoja että ns. vapaita aineistoja.

29. Luettelo / Muu kuvailu (Catalogue or collection description)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kokoelmaluettelon nimi tai kokoelman muun kuvailun www-osoite.

Käytetään fraaseja (suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi): Ei luetteloitu, Ej katalogiserad, Not catalogued / Oma korttiluettelo / Sisältyy luetteloon XXXX / Oma luettelo osoitteessa:

ESIM. Korttiluettelo pääosasta kokoelmaa

ESIM. Sisältyy luetteloon: ALMA.
Sisältyy luetteloon: LINDA

SUHDE MUIHIN KOKOELMIIN

30. Alakokoelma (Subcollection)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Kuvailtavaan kokoelmaan kuuluva osakokoelma.

Kerrotaan lähinnä seuraava alempi kuvailtu taso. Osakokoelman nimi ja kokoelmatunnus mainitaan.

ESIM. Kuvailtu kokoelma: Kielitiede
Alakokoelma: Terminologia, FI-Vaz:85Terminologia

31. Yläkokoelma (Supercollection)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa
Kuvailtava kokoelma on osa jotain toista kokoelmaa.

Kerrotaan lähinnä seuraava ylempi kuvailtu taso. Emokokoelman / laajemman kokoelman nimi ja kokoelmatunnus mainitaan.

ESIM. Yläkokoelma: Kielitiede, FI-Vaz:85Kielitiede
Kuvailtu kokoelma Terminologia, FI-Vaz:85Terminologia

32. Liittyy kokoelmaan (Associated collection)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: ei toisteta

Kuvailtavaan kokoelmaan liittyvä toinen kuvailtu kokoelma. Ilmoitetaan muut kuin edellä mainitut kuvailtavaan kokoelmaan liittyvät kuvailut kokoelmat. Kokoelman nimi ja kokoelmatunnus mainitaan kokoelmasta, johon kuvailtava kokoelma liittyy.

ESIM. Kuvailtavan kokoelman nimi: Käännöstiede – saksa
Tähän liittyvän kokoelman nimi: Käännöstiede – englantia

MUUT KOKOELMAA KOSKEVAT TIEDOT

33. Kokoelmaa koskeva julkaisu (Associated publication)

Pakollisuus: **vapaaehtoinen kenttä**
Merkkimäärä: rajoittamaton
Toistettavuus: kenttää voidaan toistaa

Tiedot ilmoitetaan vapaamuotoisesti. Kuvailtavan kokoelman käyttöön, tutkimukseen tai analysointiin perustuva julkaisu. Kokoelmaa kuvaavan julkaisun bibliografiset tiedot ilmoitetaan. Verkojulkaisun osoite ilmoitetaan.

ESIM. Öhman, Berit, Vasa svenska lyceumin aarteita,
<http://www.uwasa.fi/~sukkula/juhlakirja/etusivuberit.html>; julkaistu
myös painettuna: Bibliophilos, 55. vsk (1996), 1, s. 3441.

34. Vahvuudet (Completeness)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	rajoittamaton
Toistettavuus:	ei toisteta

Kokoelman laadulliset ja määrälliset vahvuudet eri tieteenaloilla tai oppiainekohtaisesti tai kokoelman erityisvahvuudet.

Kokoelman vahvuudet ilmoitetaan vapaamuotoisesti. Ilmoitetaan kokoelman tieteenala, oppiaineet, kieli, julkaisutyyppi tms. vahvuudet sekä dokumenttien määrä. Määrät kuten laajuuskentässä.

ESIM. Journalismia 200 hyllymetriä, darwinismi kautta aikojen, 1970-luvun sosiologiaa 40 hyllymetriä.
Alan kotimaiset aikakauslehdet kattavasti 1990-.

35. Vahvuustaso nykyinen tilanne (Conspectus Present Level)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	tieto valitaan pudotusvalikosta
Toistettavuus:	ei toisteta

Kokoelman vahvuustaso numeerisesti.
Kokoelman vahvuustasot ilmoitetaan numeerisin tasokoodein.

Tasokoodit:

0	=	ei kuulu kirjaston alaan
1	=	minimitaso
2	=	perustaso
3a	=	perusopintoja ja opetusta tukeva taso
3b	=	aineopintoja ja opetusta tukeva taso
3c	=	tutkimusta ja syvempää opetusta tukeva taso
4	=	tutkimustaso
5	=	laaja taso

Tasojen aukikirjoitetut sisällöt löytyvät suomalaisesta Conspectus-sovelluksesta (liite 4) sekä Kokoelmakartan web-sivuilta kohdasta opasteita.

36. Vahvuustaso tavoite tila (Conspectus Goal Level)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	tieto valitaan pudotusvalikosta
Toistettavuus:	ei toisteta

Kokoelman vahvuustaso numeerisesti.

Kokoelman vahvuustasot ilmoitetaan numeerisin tasokoodein.

Tasokoodit:

0	=	ei kuulu kirjaston alaan
1	=	minimitaso
2	=	perustaso
3a	=	perusopintoja ja opetusta tukeva taso
3b	=	aineopintoja ja opetusta tukeva taso
3c	=	tutkimusta ja syvempää opetusta tukeva taso
4	=	tutkimustaso
5	=	laaja taso

Tasojen aukikirjoitetut sisällöt löytyvät suomalaisesta Conspectus-sovelluksesta (liite 4) sekä Kokoelmakartan web-sivuilta kohdasta opasteita.

37. Huomautukset (Notes)

Pakollisuus:	vapaaehtoinen kenttä
Merkkimäärä:	rajoittamaton
Toistettavuus:	ei toisteta

Huomautukset kentässä kirjasto voi kertoa sellaisia määrällisiä ja kokoelmaan liittyviä tietoja, joita ei ole kerrottu muissa kentissä tai joita ei voi sisällyttää muihin kenttiin.

Esimerkiksi kentässä voidaan antaa tietoja kokoelman kunnosta, vuosittaisen kartunnan keskimääräisestä laajuudesta tai kartunnan tilasta. Kirjasto voi kuvata kokoelman ja oppiaineen välistä asemaa tai kertoa kehysorganisaation ja eri oppiaineiden opiskelijoita, tutkijoita koskevia faktatietoja tai kertoa lainauslukuja ja/tai tilastoja kokoelman käytöstä.

Kentässä kirjasto voi kertoa tavan, jolla tiedot kentiin Kokoelman laajuus sekä Laajuus ajanjaksottain on kerätty eli perustuvatko tiedot manuaaliseen arviointiin, tietokantakyselyihin tai johonkin muuhun menetelmään.

ESIM. Oppiaineessa on tuhat opiskelijaa
Tällä alalla voidaan suorittaa vain perusopintoja.
Soveltuu liiketalouden koulutusohjelman perus- ja ammattiopintoihin.
Soveltuu markkinoinnin suuntautumisen ammattiopintoihin.

ESIM. Perusteellisesta kuvailusta

Yleistä kielitiedettä ei voi opiskella pääaineena Tampereen yliopistossa. Oppiaine pyrkii tarjoamaan perustavaa tietoa inhimillisen kielen yleisistä ominaisuuksista, ihmisen suhteesta omaan kieleensä ja kielten rakenteellisesta kuvaamisesta. Kirjaston luokituksen mukaan yleisen kielitieteen kokoelmaan sisältyy käännöstiede, jossa pääainevaihtoehtoina jatkotutkintoihin asti ovat käännöstiede (englanti), käännöstiede (saksa) ja käännöstiede (venäjä).

LIITTEET

LIITE 1 Aihealuekoodit

00 Monialaiset tai yleisluonteiset
02 Filosofia
04.1 Matematiikka
04.2 Tilastotiede
06 Tähtitiede. Astronomia. Avaruustutkimus
07 Fysiikka
09 Kemia. Biokemia
11.1 Maantiede. Kartografia. Kartoitus. Kartat
11.2 Geodesia. Geologia. Paleontologia
13 Hydrologia
14 Klimatologia. Meteorologia. Ilmatiede
15 Biologia. Mikrobiologia. Kasvitiede. Eläintiede. Perinnöllisyystiede. Antropologia
18 Luonnonsuojelu. Ympäristönsuojelu. Ympäristö. Jätteet
19 Energia. Polttoaineet
21 Metsätalous. Metsänhoito
22 Maatalous. Maanviljely. Puutarhanhoito. Kotieläintalous
23 Erätalous. Kalastus. Metsästys
24 Ravitsemus. Ravitsemisala. Elintarvikeala. Majoitusala. Kotitalous
26 Tekstiiliteollisuus. Vaatetusteollisuus. Jalkineiteollisuus. Nahkateollisuus. Turkisteollisuus
28 Metsäteollisuus. Massa- ja paperiteollisuus. Paperiteollisuus. Puuteollisuus
30 Kemianteollisuus. Keraaminen teollisuus. Lasiteollisuus. Muoviteollisuus. Kumiteollisuus
32 Kaivosteollisuus. Kaivannaisteollisuus
34 Metalliteollisuus. Metallurgia. Konepajateollisuus. Hienomekaaninen teollisuus
37 Rakentaminen. Rakennusteollisuus. Talonrakennus. Maarakennus. Vesirakennus. Tienrakennus
39 Liikenne. Kuljetus. Posti. Pakkausteollisuus
41 Sähkötekniikka. Elektroniikka
43 Tietotekniikka. Tietojenkäsittely
45 Tietoliikennetekniikka. Teletekniikka. Viestintätekniikka. Äänitekniikka
48.1 Lääketiede
48.2 Hammaslääketiede
48.3 Hoitotiede
48.4 Farmasia
48.5 Eläinlääketiede
49 Turvallisuustekniikka. Palotoimi. Pelastustoimi. Tapaturmantorjunta
50 Kansanperinne. Perinnetieteet. Kulttuuriantropologia
51 Arkeologia
52 Historia
53 Uskonto. Teologia. Uskontotiede
55 Psykologia
56 Tiede. Tutkimus
57 Kasvatus. Opetus. Koulutus
60 Sosiologia. Sosiaalipsykologia
61 Väestötiede. Demografia

62 Yhdyskuntasuunnittelu. Aluetiede
65 Valtio-oppi. Poliitikka. Kansainvälinen politiikka
67 Sodankäynti. Sotatekniikka. Maanpuolustus. Aseet
69 Oikeus. Lainsäädäntö
71 Hallinto. Julkinen hallinto
73 Sosiaalipoliitikka. Yhteiskuntapolitiikka. Sosiaaliturva. Asuminen
75.1 Kansantalous. Kansainvälinen talous
75.2 Liiketalous. Logistiikka. Markkinointi. Mainonta
78 Työelämä. Työsuojelu
80 Viestintä. Informaatiotutkimus
81 Kirjastot. Arkistot. Tietopalvelu. Museot. Näyttelyt
82 Kustannustoiminta. Julkaisutoiminta. Kirjapainoala
85 Kielitiede. Kielet
87 Kirjallisuudentutkimus. Kaunokirjallisuus
89 Musiikki
90 Taide. Taidehistoria
91 Arkkitehtuuri
92 Kuvataide. Maalaustaide. Grafiikka. Kuvanveisto
94 Taideteollisuus. Sisustustaide. Taidekäsiyö
95 Teatteri. Tanssi
96 Valokuvaus. Elokuva
97 Liikunta. Urheilu
98 Vapaa-aika. Harrastukset. Matkailu

LIITE 2 Områden på svenska

00 Allmänt. Allmänna termer
02 Filosofi
04.1 Matematik
04.2 Statistik
06 Astronomi. Rymdforskning
07 Fysik
09 Kemi. Biokemi
11.1 Geografi. Kartografi. Kartering. Kartor
11.2 Geodesi. Geologi. Paleontologi
13 Hydrologi
14 Klimatologi. Meteorologi
15 Biologi. Mikrobiologi. Botanik. Zoologi. Genetik. Antropologi
18 Naturvård. Miljövård. Miljöns tillstånd. Avfall
19 Energi. Bränslen
21 Skogsbruk. Skogsskötsel
22 Lantbruk. Jordbruk. Trädgårdsskötsel. Husdjursskötsel
23 Viltvård. Fiske. Jakt
24 Näring. Restaurangbranschen. Livsmedelsbranschen. Hotellbranschen. Huslig ekonomi
26 Textilindustri. Konfektionsindustri. Skoindustri. Läderindustri. Pälsindustri
28 Skogsindustri. Massa- och pappersindustri. Pappersindustri. Träindustri
30 Kemisk industri. Keramisk industri. Glasindustri. Plastindustri. Gummiindustri
32 Bergsbruk. Gruvindustri
34 Metallindustri. Metallurgi. Verkstadsindustri. Finmekanisk industri
37 Byggnadsverksamhet. Byggnadsindustri. Husbyggnad. Markbyggnad. Vattenbyggnad. Vägbyggnad
39 Trafik. Transport. Post. Förpackningsindustri
41 Elteknik. Elektronik
43 Databehandling. Datateknik
45 Kommunikationsteknik. Telekommunikationsteknik. Ljudteknik
48.1 Medicin
48.2 Odontologi
48.3 Vårdvetenskap
48.4 Farmaci
48.5 Veterinärmedicin
49 Säkerhet. Brandväsen. Räddningsväsen. Olycksförebyggande åtgärder
50 Folktradition. Traditionsforskning. Kulturanthropologi
51 Arkeologi
52 Historia
53 Religion. Teologi. Religionsvetenskap
55 Psykologi
56 Vetenskap. Forskning
57 Uppfostran. Undervisning. Utbildning
60 Sociologi. Socialpolitik
61 Befolkningslära. Demografi
62 Samhällsplanering. Regionalvetenskap
65 Statskunskap. Politik. Internationell politik
67 Krigshandlingar. Krigsteknik. Försvaret. Vapen
69 Juridik. Lagstiftning

71 Förvaltning. Offentlig förvaltning
73 Socialpolitik. Samhällspolitik. Socialskydd. Boende
75.1 Ekonomi. Nationalekonomi. Internationell ekonomi
75.2 Företagsekonomi. Logistik. Marknadsföring. Reklam
78 Arbetsliv. Arbetarskydd
80 Kommunikation. Informationsförmedling
81 Bibliotek. Informationstjänst. Arkiv. Museer. Utställningar
82 Förlagsverksamhet. Publikationsverksamhet. Boktryckarbranschen
85 Språkvetenskap. Språk
87 Litteratur. Litteraturvetenskap
89 Musik
90 Konst. Konsthistoria
91 Arkitektur
92 Bildkonst. Målarkonst. Grafik. Skulptur
94 Konstindustri. Inredningskonst. Konsthantverk
95 Teater. Dans
96 Fotografering. Film.
97 Motion. Idrott
98 Fritid. Hobbyer. Turism

LIITE 3 Subjects in English

00 General. Diverse
02 Philosophy
04.1 Mathematics
04.2 Statistics
06 Astronomy. Space research
07 Physics
09 Chemistry. Biochemistry
11.1 Geography. Cartography. Mapping. Maps
11.2 Geodesy. Geology. Paleontology
13 Hydrology
14 Climatology. Meteorology
15 Biology. Microbiology. Botany. Zoology. Genetics. Anthropology
18 Nature conservation. Environment. Waste
19 Energy. Fuels
21 Forestry
22 Agriculture. Horticulture. Domestic animals
23 Wildlife. Game. Fishing. Hunting
24 Nutrition. Nutrition branch. Food industry. Hotel industry. Domestic economy
26 Textile industry. Clothing industry. Footwear industry. Leather industry. Fur industry
28 Forest industry. Pulp and paper industry. Woodworking industry
30 Chemical industry. Ceramic industry. Glass industry. Plastic industry. Rubber industry
32 Mining. Extractive industry
34 Metal industry. Metallurgy. Engineering. Finemechanical industry
37 Construction. Construction industry. House building. Civil engineering
39 Transport. Mail. Packing industry
41 Electrical engineering. Electronics
43 Information technology. Computing
45 Telecommunications. Media technology. Sound technology
48.1 Medicine
48.2 Dentistry
48.3 Nursing
48.4 Pharmacy
48.5 Veterinary medicine
49 Security technology. Fire services. Rescue services. Accident prevention
50 Folklore. Ethnology. Cultural anthropology
51 Archaeology
52 History
53 Religion. Theology. Religious science
55 Psychology
56 Science. Research
57 Pedagogy. Education. Teaching
60 Sociology. Social psychology
61 Demography
62 Community planning. Regional science
65 Political science. Politics. International politics
67 Warfare. Munition industry. Defence. Arms
69 Justice. Law

71 Public administration
73 Social policy. Social security. Housing
75.1 National economy. International economy
75.2 Business. Logistics. Marketing. Advertising
78 Work. Safety at work.
80 Communication. Information science
81 Libraries. Archives. Information services. Museums. Exhibitions
82 Publishing. Printing
85 Linguistics. Languages
87 Literature. Study of literature
89 Music
90 Art. Art history
91 Architecture
92 Fine arts. Painting. Graphics. Sculpture
94 Industrial art. Furniture. Decorations. Handicraft
95 Theater. Dance
96 Photography. Film
97 Exercise. Sport
98 Leisure. Recreations. Tourism

Liite 4 Numeeristen Conspectus tasokoodien, kokoelman syvyysindikaattorien selitykset

CONSPECTUS-SOVELLUS

23.11.2009

TASO SISÄLTÖ	SYVENTÄVÄ SISÄLTÖ	TARKOITUS/ KÄYTTÄJÄT	SUOSITELLUT TOIMENPITEET	ESIMERKKEJÄ	
0	Ei kuulu kirjaston alaan	Klassikoita ja standarditietoa eri ilmiöissä.	Palvelutarve ei tarkasti määritelty.	Vanhentuneen aineiston poistaminen.	
1	Minimitaso	Jotakin alan peruskirjailijoita ja ydinteksiä eri ilmiöissä.	Palvelutarve määritelty.	Ylläpidetään ja kartutetaan aihealueen minimitasolla.	Korkeatasoinen mutta hajanainen (ei systemaattisesti kartutettu, esim. taide).
2	Perustaso	Kokoelma johdattelee aihealueeseen. Yleisluonteisia monografioita, hakuteoksia, aikakauslehtiä, keskeiset perustason tietosanakirjat ja tilastolähteet, alan selittäviä teoksia, aihealueen historiallista kehitystä kuvaavaa aineistoa.	2. asteen opiskelijat ja yleistasoisen tiedon tarvitsijat, myös alan harrastajat.	Systemaattinen kartunta, aineiston tuoreutta ylläpidetään ja vanhentunut aineisto poistetaan.	
3a	Perusopinnoita ja opetusta tukeva taso	Systemaattista tietoa aiheesta/aihealueesta eri ilmiöissä. Yleistajuisia monografioita ja hakuteoksia, valikoituja erikoisalueiden tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä; vieraskielistä aineistoa tarkoituksenmukaisesti.	Opintojen alkuvaiheessa olevat korkeakouluopiskelijat, alempi amk ja elinikäinen oppiminen.	Ks. 2 + tärkeä takautuva aineisto säilytetään valikoiden. Klassikot säilytetään.	
3b	Aineopinnoita ja opetusta tukeva taso	Kuten 3a, lisäksi edustava kokoelma alan tieteellisiä monografioita, hakuteoksia, aikakauslehtiä.	Korkeakoulujen aineopinnot, osittain myös syventävät opinnot ja ylempi amk-tutkinto.	Ks. 2 + tärkeä takautuva aineisto säilytetään valikoiden. Klassikot säilytetään.	
3c	Tutkimusta ja syvempää opetusta tukeva taso	Laaja kokoelma sekä yleistajuisia että tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä eri ilmiöissä pääasiassa vieraskielisinä.	Korkeakoulujen syventävät opinnot ja maisterin tutkinto sekä ylempi amk-tutkinto.	Ks. 2 + tärkeä takautuva aineisto säilytetään. Klassikot säilytetään.	
4	Tutkimusta tukeva taso	Hyvin laaja kokoelma tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä eri ilmiöissä useilla kielillä kattavasti.	Korkeakoulujen jatko-opinnot ja lisensiaatin/tohtorin tutkinto tai kansallisesti merkittävä kokoelma.	Vanhempaa aineistoa laajemmin kuin alan keskeiset klassikot säilytetään historiallisen tutkimuksen tarpeisiin.	Esim. Tritoniassa ruotsinkielinen kasvatustiede ja kielikylytutkimus. Lähdeaineistoja alkukielellä, esim. kootut teokset.
5	Laaja taso	Kokoelma kattaa täydellisesti alan eri ilmiöissä useilla kielillä.	Kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä kokoelma.	Myös vanhempi aineisto säilytetään systemaattisesti historiallisen tutkimuksen tarpeisiin.	Tavoitetasona esim. Terkon perinnöllisyystiede, Kansalliskirjastossa Slaavilainen kokoelma. Lähdeaineistoja alkukielellä, esim. kootut teokset.